

Vec C-740/22

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

2. december 2022

Vnútroštátny súd:

Itä-Suomen hovioikeus

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

30. november 2022

Odvolateľka:

Endemol Shine Finland Oy

[*omissis*]

PRACOVNÝ DOKUMENT

Návrh na začatie prejudiciálneho konania z 30. novembra 2022

[omissis]

ODVOLATEĽKA : Endemol Shine Finland Oy (ďalej len „spoločnosť“)

PREDMET: Žiadosť o informácie

Rozhodnutie Itä-Suomen hovioikeus (Odvolací súd východného Fínska, Fínsko)

Predmet sporu

- 1 Vo veci samej ide o výklad článku 2 ods. 1 a článku 4 bodu 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1) (ďalej len „GDPR“). Ide špeciálne o to, či ústne podanie informácií obsahujúcich osobné údaje predstavuje spracúvanie osobných údajov v zmysle článku 4 bodu 2 GDPR. Okrem toho ide o to, či je možné prístup verejnosti k úradným dokumentom zosúladiť s právom na ochranu osobných údajov podľa GDPR spôsobom uvedeným v článku 86 nariadenia tým, že z registra osôb vedeného súdom možno neobmedzene získať informácie o trestných odsúdeniach fyzickej osoby alebo jej deliktoch, ak žiadateľ žiada o ústne podanie informácií.

Relevantný skutkový stav

- 2 Na Etelä-Savon käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Savo-juh, Fínsko) spoločnosť podala žiadosť o ústne podanie informácií o prípadne prebiehajúcich alebo ukončených trestných konaniach proti určitej fyzickej osobe. Podľa súdu boli informácie vyžiadané na účely objasnenia údajov z registra trestov osoby, ktorá sa zúčastňovala výberového konania.

Spracovanie žiadosti o informácie zo strany Käräjäoikeus (Súd prvého stupňa, Fínsko)

- 3 Podľa súdu dôvodom spracovania osobných údajov uvedeným spoločnosťou nie je dôvod spracovania trestných odsúdení alebo deliktov podľa § 7 kapitoly 2 Tietosuoja laki (zákon o ochrane osobných údajov). Preto Käräjäoikeus (súd prvého stupňa) zastával stanovisko, že spoločnosti nemôžu byť poskytnuté údaje, o ktoré žiadala, bez ohľadu na to, že išlo o verejné rozhodnutia alebo informácie podľa Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa (zákon o verejnej povahe súdnych konaní pred všeobecnými súdmi). Aj proces

vyhľadávania v informačných systémoch súdu by predstavoval spracovanie osobných údajov, a preto požadované informácie nebolo možné podať ani ústne. Ani zmluvné dojednanie samo osebe nebolo dostatočným dôvodom na spracovanie trestných odsúdení alebo deliktov. Z vyššie uvedených dôvodov súd žiadosť spoločnosti o informácie zamietol.

- 4 Proti uzneseniu Käräjäoikeus (súd prvého stupňa) podala spoločnosť opravný prostriedok na Itä-Suomen hovioikeus (Odvolací súd východného Fínska). Svojou sťažnosťou okrem iného tvrdila, že vybavenie žiadosti o informácie prostredníctvom ústneho podania požadovaných informácií o prípadných prebiehajúcich ako aj ukončených trestných konaniach nepredstavuje spracúvanie osobných údajov podľa článku 4 bodu 2 nariadenia. Hovioikeus (odvolací súd, Fínsko) pripustil opravný prostriedok spoločnosti, ktorým sa domáhala pokračovania v konaní.

Uplatniteľné právne predpisy

Právo Únie

- 5 Podľa článku 2 ods. 1 GDPR sa toto nariadenie vzťahuje na spracúvanie osobných údajov vykonávané úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami a na spracúvanie inými než automatizovanými prostriedkami v prípade osobných údajov, ktoré tvoria súčasť informačného systému alebo sú určené na to, aby tvorili súčasť informačného systému. Podľa článku 4 ods. 2 nariadenia označuje výraz „spracúvanie“ operáciu alebo súbor operácií s osobnými údajmi alebo súbormi osobných údajov, napríklad získavanie, zaznamenávanie, usporadúvanie, štruktúrovanie, uchovávanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, využívanie, poskytovanie prenosom, šírením alebo poskytovaním iným spôsobom, preskupovanie alebo kombinovanie, obmedzenie, vymazanie alebo likvidácia, bez ohľadu na to, či sa vykonávajú automatizovanými alebo neautomatizovanými prostriedkami.
- 6 Podľa článku 86 osobné údaje v úradných dokumentoch, ktoré má v držbe orgán verejnej moci alebo verejnoprávny alebo súkromnoprávny subjekt na účely splnenia úlohy realizovanej vo verejnom záujme, môže daný orgán alebo subjekt poskytnúť v súlade s právom Únie alebo právom členského štátu, ktorému orgán verejnej moci alebo verejnoprávny subjekt podlieha, s cieľom zosúladiť prístup verejnosti k úradným dokumentom s právom na ochranu osobných údajov podľa tohto nariadenia.

Vnútroštátne právne predpisy

Právne predpisy o ochrane osobných údajov

- 7 Po nadobudnutí účinnosti GDPR bol vo Fínsku vydaný nový Tietosuoja laki (zákon o ochrane osobných údajov). Podľa § 1 zákona o ochrane osobných údajov

tento zákon upresňuje a doplňuje GDPR a jeho vnútroštátne uplatňovanie. Podľa § 2 zákona o ochrane osobných údajov sa zákon uplatňuje v rozsahu oblasti pôsobnosti článku 2 GDPR.

- 8 Podľa § 28 zákona o ochrane osobných údajov sa na právo na získanie údajov z registra osôb orgánu verejnej moci a iné sprístupnenie osobných údajov z registra osôb orgánu verejnej moci uplatňujú ustanovenia o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci.
- 9 Podľa § 1 ods. 1 Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 5.12.2018/1054 (zákon o spracúvaní osobných údajov v trestných veciach a v súvislosti s udržiavaním národnej bezpečnosti z 5. decembra 2018/1054) sa tento zákon uplatňuje pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi, ak ide okrem iného o trestné konanie pred súdom. Podľa § 1 ods. 4 sa však zákon uplatňuje len na také spracúvanie osobných údajov v zmysle ods. 1, ktoré je úplne alebo čiastočne automatizované alebo v prípade ktorého spracúvané údaje tvoria register alebo jeho časť alebo sú určené na to, aby ho tvorili. Podľa § 2 ods. 2 tohto zákona sa na právo na získanie údajov z registra osôb orgánu verejnej moci a iné sprístupnenie osobných údajov z registra osôb orgánu verejnej moci uplatňujú ustanovenia o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci.

Právne predpisy o verejnom charaktere

- 10 Podľa § 1 Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 30.3.2007/370 (zákon o verejnej povahe súdnych konaní na všeobecných súdoch z 30. marca 2007/370) sú súdne konania a súdne spisy verejné, pokiaľ v tomto alebo v inom zákone nie je ustanovené inak. Podľa § 4 tohto zákona sú údaje o súde, ktorý vec prejednáva, o presnom druhu veci, o priebehu konania, ako aj o čase a mieste ústneho pojednávania, ako aj údaje potrebné na identifikáciu účastníkov konania, verejné. Podľa § 7 ods. 2 zákona má každý nárok na získanie informácií z verejných procesných spisov. Podľa § 13 ods. 1 zákona sa na spôsob poskytovania informácií zo súdnych spisov vzťahuje právna úprava § 16 Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621 (zákon o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci z 21. mája 1999/621).
- 11 Podľa § 13 ods. 1 zákona o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci musí byť žiadosť o poskytnutie informácií o obsahu spisu konkretizovaná dostatočne na to, aby orgán verejnej moci mohol určiť, na ktorý spis sa žiadosť vzťahuje. Verejný orgán poskytne prostredníctvom evidenčnej knihy a ďalších zoznamov pomoc každému, kto žiada o informáciu, pri identifikácii spisu, z ktorého túto informáciu žiada. Kto podá žiadosť o informáciu, nemusí ani zverejniť svoju totožnosť ani odôvodniť svoju žiadosť, iba vtedy, ak by to bolo nevyhnutné pre výkon voľnej úvahy priznanej orgánu verejnej moci alebo na účely objasnenia otázky, či má žiadateľ nárok na informácie o obsahu spisu. Podľa § 13 ods. 2 pokiaľ osobitná právna úprava neustanovuje inak, musí žiadateľ pri podaní žiadosti o informácie z utajovaného spisu, z registra osôb orgánu verejnej moci

alebo z iného spisu, z ktorého môžu byť informácie poskytované len za určitých predpokladov, uviesť účel použitia informácií, oznámiť ostatné okolnosti, ktoré sú potrebné na objasnenie predpokladu pre poskytnutie informácie, ako aj v prípade potreby uviesť údaje o tom, ako bude zaručená ochrana informácií.

- 12 Podľa § 16 ods. 1 zákona o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci sa informácie o obsahu spisu poskytujú ústne alebo tak, že orgán verejnej moci poskytne spis na nahliadnutie, odpis alebo vypočutie, resp. tak, že sa z neho poskytne kópia alebo výtlačok. Informácie o verejnom obsahu spisu sa poskytnú požadovaným spôsobom, ak to z dôvodu veľkého množstva spisov alebo náročnosti kopírovania alebo z iného porovnateľného dôvodu negatívne neovplyvní úradnú činnosť orgánu verejnej moci v miere, ktorú od neho nemožno spravodlivo očakávať.
- 13 Podľa § 16 ods. 3 zákona o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci sa z registra osôb orgánu verejnej moci smú poskytovať informácie obsahujúce osobné údaje, pokiaľ zákon neustanovuje inak, vo forme kópie alebo výtlačku, resp. v elektronickej podobe, ak je príjemca podľa predpisov o ochrane osobných údajov oprávnený ukladať a používať takéto informácie obsahujúce osobné údaje.

Nevyhnutnosť a odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 14 Hovioikeus (odvolací súd) prejednáva vec týkajúcu sa spracúvania osobných údajov, v ktorej si prijatie vecne správneho rozhodnutia vyžaduje výklad článku 2 ods. 1, článku 4 bodu 2 a článku 86 GDPR.
- 15 Súdny dvor zastával stanovisko, že o spracúvanie osobných údajov ide vtedy, keď súd poskytne na nahliadnutie procesné dokumenty obsahujúce osobné údaje, pričom táto možnosť nahliadnuť sa realizuje poskytnutím kópií novinárovi (rozsudok z 24. marca 2022, X a Z proti Autoriteit Persoonsgegevens (C-245/20, ECLI:EU:C:2022:216, body 37 až 39).
- 16 Podľa názoru Hovioikeus (odvolací súd) je potrebné objasniť, či sa článok 2 ods. 1 a článok 4 bod 2 GDPR majú vykladať v tom zmysle, že ústne poskytnutie informácií o prípadne prebiehajúcom alebo ukončenom trestnom konaní proti fyzickej osobe predstavuje spracúvanie osobných údajov v zmysle nariadenia. Súdny dvor o tejto otázke zatiaľ nerozhodoval.
- 17 Spracúvanie osobných údajov orgánmi verejnej moci je vo Fínsku upravené zákonom o ochrane osobných údajov, ale na druhej strane nie vo všetkých prípadoch musia byť dodržané obmedzenia, ktoré sú zvyčajne spojené so spracúvaním osobných údajov z dôvodu verejnej povahy úradných údajov, § 28 zákona o ochrane osobných údajov a § 2 ods. 2 zákona o spracúvaní osobných údajov v trestných veciach a v súvislosti so zachovaním národnej bezpečnosti. Na účely uvedenia ochrany osobných údajov do súladu so zásadou verejnosti je v § 16 zákona o verejnej povahe činnosti orgánov verejnej moci obmedzené poskytovanie osobných údajov z registra orgánu verejnej moci vo forme kópie

alebo výtlačku, resp. v elektronickej forme. Keďže tento paragraf sa netýka ústneho podania informácií obsahujúcich osobné údaje z registra osôb orgánu verejnej moci, je nejasné, ako zosúladiť zásadu ochrany osobných údajov a zásadu verejnosti a ako zohľadniť dôležité aspekty spojené s ochranou osobných údajov, keď sú informácie o osobných údajoch, ktoré sa nachádzajú v registri osôb orgánu verejnej moci, podané ústne.

Prejudiciálne otázky

Po tom, čo Hovioikeus (odvolací súd) poskytol účastníkom konania možnosť vyjadriť sa k obsahu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, rozhodol, že konanie vo veci preruší a Súdnemu dvoru predloží nasledujúce prejudiciálne otázky:

1. Predstavuje ústne podanie informácií obsahujúcich osobné údaje spracúvanie osobných údajov v zmysle článku 2 ods. 1 a článku 4 bodu 2 GDPR?
2. Je možné prístup verejnosti k úradným dokumentom zosúladiť s právom na ochranu osobných údajov podľa GDPR spôsobom uvedeným v článku 86 nariadenia tým, že z registra osôb vedeného súdom možno neobmedzene získať informácie o trestných odsúdeniach fyzickej osoby alebo jej deliktoch, ak žiadateľ predloží žiadosť o ústne podanie informácií?
3. Je pre odpoveď na druhú otázku relevantné, či žiadateľom je obchodná spoločnosť alebo súkromná osoba?

[omissis]